

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-09-11

Ärendenummer SOCN-2025-01203

Handläggare

Anna Kihlén, Eleini Fridlind

E-post: anna.kihlen@socialnordost.goteborg.se,
eleini.fridlind@socialnordost.goteborg.se

Svar på remiss - Motion av Anders Svensson (M) och Nina Miskovsky (M) om att säkerställa likvärdiga sociala insatser oavsett var i staden man bor

Förslag till beslut

I socialnämnden Nordost:

1. Socialnämnden Nordost beslutar att avstyrka *Motion säkerställa likvärdiga sociala insatser oavsett var i staden man bor*.
2. Socialnämnden Nordost översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Socialnämnden Nordost ska ta ställning till motion av Anders Svensson (M) och Nina Miskovsky (M) om att ”säkerställa likvärdiga sociala insatser oavsett var i staden man bor.”

I motionen har förslag lämnats att kommunfullmäktige ska besluta om att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att kartlägga vilka arbetsrehabiliterande- och arbetsmarknadsinsatser som finns inom respektive socialnämnd, samt lämna förslag på åtgärder som kan vidtas så att alla göteborgare får likvärdig tillgång till insatser oavsett var i staden man bor. Förvaltningen är enig motionärerna om att det viktigt att främja jämlika livsvillkor, genom likvärdiga arbetsrehabiliterande, arbetsmarknadsinsatser och sociala insatser. Förvaltningen noterar dock att det redan finns utredningar inom området som alla pekar på vikten av ett samordnat och likvärdigt utbud av insatser över staden. Samtliga underlag innefattar rekommendationer och åtgärder för att nå målsättningen. Förvaltningen ser därför ett behov av att säkerställa att de rekommenderade åtgärderna har omhändertagits enligt plan innan ytterligare kartläggningar genomförs.

Ärendet har remitterats till socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost samt Sydväst, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt nämnden för funktionsstöd för yttrande och ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 26 november 2025.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En kartläggning av vilka arbetsrehabiliterande- och arbetsmarknadsinsatser som erbjuds över staden bedöms ha påverkan på förvaltningens ekonomi på så sätt att personella resurser behöver avsättas. Kartläggningen bedöms dock kunna genomföras med befintliga resurser.

Då motionen inte innehåller en ekonomisk analys kan förvaltningen inte bedöma hur förslaget kan komma att påverka socialnämnderna.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Sysselsättning är betydande för individer som står utanför arbetsmarknaden, både för deras personliga välmående och för samhället. Arbete bidrar till psykisk och fysisk hälsa, stärker självkänslan och skapar ekonomisk trygghet. Sysselsättning minskar också risken för isolering. Dessutom främjar det social inkludering och minskar samhällets kostnader för bidrag. För dem som står långt från arbetsmarknaden kan praktik, utbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder vara viktiga vägar till sysselsättning.

Socialtjänsten ansvarar för att erbjuda stöd och hjälp till personer som är i behov av insatser för att närma sig arbetsmarknaden och på så sätt kunna bli självförsörjande

I v.40-kartläggningen 2024 (årlig behovsinventering med fokus på insatser för personer som uppbär ekonomiskt bistånd) kartlades 6512 klienter (ytterligare 1134 klienter är aktuella i staden men har inte behov av insatsplanering och ingår inte i kartläggningen) varav 2643 tillhör socialförvaltningen Nordost. Det innebär att socialförvaltningen Nordost står för cirka 40 % av stadens klienter i behov av försörjningsstöd och stöd i form av arbetsrehabiliterande och arbetsmarknadsinriktade insatser.

57 % av klienterna i staden bedömdes ha en otillräcklig planering och är i behov av ytterligare insatser för att nå självförsörjning. I socialförvaltningen Nordost har en stor andel klienter (950 stycken) med försörjningsstöd sociala hinder (både ohälsa och missbruk) varav upp mot 70 % bedömdes ha otillräcklig planering för att närma sig självförsörjning.

Samverkan

Information i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 11 november 2025.

Bilaga

Motion av Anders Svensson (M) och Nina Miskovsky (M) om att säkerställa likvärdiga sociala insatser oavsett var i staden man bor

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden Nordost har ombetts att yttra sig gällande inkommen motion om att säkerställa likvärdiga sociala insatser oavsett var i staden man bor. I motionen har förslag lämnats att kommunfullmäktige ska besluta om att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att kartlägga vilka arbetsrehabiliterande- och arbetsmarknadsinsatser som finns inom respektive socialnämnd, samt lämna förslag på åtgärder som kan vidtas så att alla göteborgare får likvärdig tillgång till insatser oavsett var i staden man bor.

I nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning reglemente (2 kap. 5 §) tydliggörs att nämnden ansvarar för att verkställa socialnämndernas beslut enligt 12 kap. 4 § socialtjänstlagen (SoL) om deltagande i anvisad praktik, kompetenshöjande verksamhet eller annan insats som syftar till självförsörjning. Vid verkställandet fullgör nämnden socialtjänstuppdrag. I motionen nämns dock att trots att nämnden haft ansvaret för att tillhandahålla insatser inom området bedrivs liknande insatser inom socialnämnderna.

Motionärerna hänvisar framför allt till två utredningar, arbetslivsrehabiliteringens organisatoriska hemvist samt aktivitetshusens organisatoriska tillhörighet, där det bland annat framkommer att en socialnämnd har till exempel mobiliserande och förberedande insatser, en annan liknande fast på ett annat sätt och inte lika mycket. En tredje nämnd hade IPS (Individual Placement and Support) och till viss del olika EU-projekt, en fjärde enbart IPS. Mönstret som framkom var skillnaden i insatser inom kommunen. Den externa utredaren rekommenderade att lika tillgång till lika insatser säkerställs inom staden.

Genomförda kartläggningar och utredningar

- **Aktivitetshusens tillhörighet**

Inom ramen för budget 2022 beslutade kommunfullmäktige att ge nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning i uppdrag att genomföra en utredning kring aktivitetshusens tillhörighet. Syftet var att ta fram behovsbild och analysera i vilken mån den organisatoriska tillhörigheten kunde påverka måluppfyllelse för verksamheternas deltagare.

- **Arbetsrehabiliteringens hemvist**

Inom ramen för arbetet med Arbetsrehabiliteringens hemvist genomfördes en kartläggning under 2023/2024 som syftade till att analysera behovet av insatser samt utveckling och uppföljning av insatserna. Kartläggningen visade att de nuvarande insatserna var otillräckliga och utifrån analysen identifierades utvecklingsområden och förbättringsförslag, vilket ledde till att Samordnings- och Beredningsgruppen (SoB) beslutade om gemensamma samverkansinsatser.

- **Rapport avseende samråd kring IPS - Samverkan mellan förvaltningen för funktionsstöd, arbetsmarknad och vuxenutbildning och socialförvaltningarna**

I samband med återrapportering av uppdraget, 2023-09-26, fick förvaltningen följduppdraget att samråda med berörda förvaltningar kring IPS-metodens innehåll och tillgängliggörande för aktuella målgrupper i staden med målsättning att utveckla och förbättra metoden. I rapporten gjordes bedömningen att arbetet

behöver fortsätta för att uppnå målen om individanpassade insatser och för att fler individer ska få likvärdig tillgång till stödet. I rapporten lämnades även förslag på åtgärder för det fortsatta utvecklingsarbetet.

- **Sysselsättning för personer i hemlöshet eller/och beroende**

Inom ramen för budget 2024 gav kommunfullmäktige socialnämnden Sydväst och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning i uppdrag att tillsammans med civilsamhället utreda hur personer i hemlöshet och/eller beroendeproblematik kan erbjudas meningsfull sysselsättning och vägar till arbete. Utredningen innehåller en kartläggning av vägen till sysselsättning och befintliga insatser som erbjuds i staden, samt förslag på åtgärder för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Utifrån vad som framkommit i ovan nämnda utredningar och kartläggningar pågår redan ett stadenövergripande utvecklingsarbete. Inom arbetsrehabiliteringens hemvist bedrivs löpande aktiviteter som på olika sätt syftar till att omsätta upprättade anvisningar i praktiken. Analysgruppen har även nyligen fått i uppdrag att beskriva volymen av insatsbehov utifrån kommande aktivitetskrav inom försörjningsstödet, samt att enligt stadens styrmodell identifiera vilken typ av insatser som blir aktuella för socialförvaltningarna respektive arbetsmarknad och vuxenutbildning, alternativt gemensamma insatser.

Rapporterna *Samråd kring IPS - Samverkan mellan Förvaltningen för funktionsstöd, Arbetsmarknad och vuxenutbildning och Socialförvaltningarna* och *Sysselsättning för personer i hemlöshet eller/och beroende* belyser behovet av förbättrad samordning och styrning av arbetsrehabilitering för personer inom socialpsykiatri, hemlöshet och beroendeproblematik, med särskilt fokus på IPS-metoden. Utredningarna har visat att nuvarande arbetssätt behöver stärkas för att säkerställa en mer sammanhållen struktur och ökad effektivitet.

Stadens samordnings- och beredningsgrupp har fått i uppdrag att ta fram förslag på gemensam organisering, styrning och målgruppsdefinition, samt att komplettera nuvarande styrmodell så att fler målgrupper omfattas. Arbetet kommer att genomföras inom befintliga ramar, med delrapportering planerad till december 2025 och mars 2026. Syftet är att skapa jämlik tillgång till insatser, förbättra samordningen och möjliggöra en mer effektiv användning av resurser.

Parallellt pågår en central dialog med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning kring styrning, organisering och samverkan mellan befintliga insatser och socialförvaltningarna. Detta ska säkerställa en mer långsiktig och hållbar struktur för samordnad arbetsrehabilitering inom staden.

Arbetsrehabiliterande verksamhet och insatser i socialförvaltningen Nordost kopplat till sysselsättning

I socialförvaltningen Nordost finns den arbetsrehabiliterande verksamheten Arbetsliv och hälsa som arbetar på uppdrag av socialsekreterare. Enhetens uppdrag innefattar arbetsrehabiliterande insatser utifrån ett samordnat och koordinerat individuellt stöd och stöttar personer att närma sig arbetsmarknaden, självförsörjning och ett självständigt liv. På enheten arbetar tvärprofessionella team runt deltagarna och arbetet utgår från den

forskningsstudien BIP (Beskaeftigelse Indikator Projektet) och de indikatorer som forskning har visat vara mest verksamma.

Verksamheten har i dagsläget cirka 120 pågående arbetsrehabiliterande uppdrag. Under 2024 avslutades 53 % med framåtriktad åtgärd; Kompetenscenter, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, jobb/studier

Dialog inleddes under 2025 mellan socialnämnden Nordost och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildningen om överflyttning av verksamheten Arbetsliv och hälsa till nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildningen. Den 23 september fattade nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildningen beslut om att överta de delar av Arbetsliv och hälsa som ingår nämndens uppdrag och reglemente. Planeringen är att Arbetsliv och hälsa flyttas över till nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildningen i början av 2026. Det pågår under hösten 2025 en utredning om hur övergången ska ske.

IPS i socialförvaltningen Nordost

Socialförvaltningen Nordost har sedan våren 2025 ett pågående ESF-projekt med metoden IPS, ReCharge. Projektet syftar till att erbjuda arbetsfokuserade insatser till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden med anledning av skadligt bruk och beroende och/eller samsjuklighet. Projektet erbjuder stöd utan föregående behovsprövning och ställer inte krav på drogfrihet. Projektet har i dagsläget 28 inskrivna deltagare.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen uppfattar intentionen med motionen som god, det är angeläget att det erbjuds likvärdiga insatser över staden för att främja jämlika livsvillkor när det gäller, arbetsrehabiliterande, arbetsmarknadsinsatser och sociala insatser.

Förvaltningen noterar att det finns utredningar och rapporter inom området som alla pekar på vikten av ett samordnat och likvärdigt utbud av insatser över staden. Samtliga underlag innefattar rekommendationer och åtgärder för att nå målsättningen. Förvaltningen ser ett behov av att säkerställa att de rekommenderade åtgärderna har omhändertagits enligt plan innan ytterligare kartläggningar genomförs.

Förvaltningen ser också behov av fortsatt gemensam dialog med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning kring styrning och organisering av stadens befintliga insatser samt vilka förutsättningar som behöver finnas för att nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ska kunna fullfölja sitt uppdrag utifrån rådande reglemente. Förvaltningens bedömning är därför att motionen bör avstyrkas.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Socialförvaltningen Nordost

Bjarne Öhman
Avdelningschef

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Handling 2025 nr 70

Motion av Anders Svensson (M) och Nina Miskovsky (M) om att säkerställa likvärdiga sociala insatser oavsett var i staden man bor

Vid årsskiftet 2020/2021 ersattes stadsdelsnämnderna med nya fackförvaltningar däribland fyra socialnämnder. De fyra nya socialnämndernas geografiska utbredning motsvarar de fyra nya stadsområdena.

Vid årsskiftet 2014/2015 överfördes arbetsmarknadsområdet från kommunstyrelsen till dåvarande vuxenutbildningsnämnden som blev nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Tanken var då att verksamheten vid arbetsmarknadsenheterna vid de dåvarande stadsdelsnämnderna skulle flyttas över till nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

För några år sedan gjordes en utredning av arbetslivsrehabiliteringens organisatoriska hemvist. I den rapporten, vilken gjordes av en extern utredare, framkom med all önskvärd tydlighet hur olika utbudet och insatserna såg ut i stadens socialnämnder. Någon nämnd hade omfattande verksamhet i form av mobiliserande, utbredande och förberedande insatser. Någon annan nämnd samma insatser fast på ett annat sätt och inte lika mycket. En tredje nämnd hade istället IPS (Individual Placement and Support) och till viss del olika EU-projekt. En fjärde nämnd enbart IPS. Mönstret som framkom var den skillnad av insatser som fanns, trots att alla verkar inom en och samma kommun. Som rekommendation från den externa utredaren lämnades att säkerställa lika tillgång till lika insatser inom staden.

Vid en presentation hos en av stadens socialnämnder för en tid sedan förklarades vilka arbetsmarknadsinsatser man driver inom den egna organisationen, detta trots att det sedan år 2015 är Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning som ansvarar för arbetsmarknadsinsatser. De övriga socialnämnderna har inte motsvarande verksamhet inom den egna organisationen.

Förra året gjordes en utredning om aktivitetshusens organisatoriska tillhörighet. I den rapport som levererades framkom – även här – skillnader inom utbudet av insatser i stadens nämnder som verkar inom det sociala området. Som rekommendation lämnades att säkerställa lika tillgång till insatser oberoende av bostadsadress inom staden.

Vi som står bakom den här motionen menar att det är hög tid att säkerställa en lika tillgång till insatser oberoende av var man bor i staden likaså att rätt nämnd ansvarar för rätt insats och då med tanke på stadens fyra socialnämnder, nämnden för funktionsstöd och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

De frågor vi särskilt tänker på är arbetsrehabiliterande insatser, arbetsmarknadsinsatser liksom allmänt de insatser som görs inom sociala området.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att kartlägga vilka arbetsrehabiliterande- och arbetsmarknadsinsatser som finns hos respektive socialnämnd samt lämna förslag på åtgärder som kan vidtas så att alla göteborgare får likvärdig tillgång till insatser oavsett var i staden man bor.

Anders Svensson (M)

Nina Miskovsky (M)